Üks nädal jõudis teise järel möödа, aga ei tulnud wargast ega warga otsijast midagi sõnumeid. Wiimaks tõusis jutuks rahwa keskel, et mõne nädala eest Peipse rannas kaks isanda wärki meest oli nähtud, kes ühe musta täko ja kõrwi ruuna seal obawa hinna eest äramüünud, ja siis ise ärakadunud. Teised tahtsid iljemine hobuse müüjaid Toolse rannas olewad näinud, kust nemad paadiga ülemere läinud. Nüüd wast märkasid rikad Järwameehed, et Hans ja isand ühel nõuul nende kukruid olid tühendanud.

Meie wõiksime siin Hiio Käspäri jutuga lugemise lõpetada, kui meil weel mõnda südame peal ei oleks, mis, enne kui wanuse koorm aasta suuremaks kaswab, julgest soowime wälja rääkida. Se on wäga hale lugu, et meie maa-rahwa seas mitmes kohas ika weel kubja Willemid, Kukla möldrid ja Arina aidameehi leitakse, kes kergel usul kelmi pettiswõrku lähäwad, tühja rumalad lori usuwad ja mõne hea rubla kautawad, enne kui kahjo läbi targemaks saawad. Maa-pinnas wõib praego mitto rahakogu warjul olla, kuida mõningad kogemata leidmised siin ja seäl näitawad, aga ei ole neil maahamaetud warandustel ei Jaani õhtul tulukesi põlemas ega warjajaid waimusi juures, kes lepituse hinda rahawäljaandmise eest ihaldawad. Ja kus mõni õnnekaupa raha maa seest leidis, seal oli seda kas üks

tina kannu, sawi potikese ehk kui leid suureks läks, weike wask katlakese täis, ei kusgilpool waka ega külimito kaupa! Wanal aeal oli paljo wähäm raha rahwa keskel liikumas, kui meie päiwil, ja kui kellelgi sada rubla juhtus olema, siis peeti meest juba põhjato rikaks. Kust siis need hõberaha wakad ja kuldraha külimitud maa sisse pidid siginema?« Teiseks. Üks mees, kes — kuda Hans rääkis — Rias ja Tallinnas niipaljo kaupmeehi oma abiga lühikesel aeal rikaks oli teinud, ei oleks ial wedelise hulguse kombel laada õhtul Leppiko kõrtsi tulnud. Miks meehed, enne kui temaga kaupa sobitasid, tunnistähte ehk passi temalt ei nõudnud? Oleksid nemad kohto käsko selle poolt täitnud, siis oleks wist isand juba laada õhtul, käed ohjadega selja peäl, mõisa ja seält kohtoherra juure weetud. — Kolmandaks. Wana Käspäri räägitut jutus, tuleb kui teistes rahwa jutudes paat korda niisugust asju ette, mis kogoni wõimalik ei wõinud olla. Sest seda mis kubja Willemi ono oma poisikese põlwe juhtumisest metsas rääkinud, oli tema nisamoti unes näinud, kui Wioli Tõno »wana poisi« tantsimise lugu metsas, kui tema joobnud peaga pulmast koeo läks. Inimene wõib hõlpsalt iseennast ja teisi tahtmata peta, kui tema ebausu kammitsas weel seda waimo selgust ei ole saanud, et oskab asjade wahet teha, mis wõimalik on ehk ei ole. Siin ei tohi meie äraunustada, kuida kubja onul enne magama jäämist suur hirm oli, mis unenägo